

ORKESTER

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim
jezikom na narodno mešanem območju v
slovenski Istri – glasbena smer; modul B:
petje-instrument

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul C: jazz-zabavna glasba



UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: orkester

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument:

druge oblike samostojnega in skupinskega dela: glasbeno ustvarjanje (210 ur)

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul C: jazz-zabavna glasba:

druge oblike samostojnega in skupinskega dela (140 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Volodja Balžalorsky, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Dalibor Bernatovič, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Češarek Puklavac, Zavod RS za šolstvo; Gal Faganel, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Anja Gaberc, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Miha Haas, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Antonije Hajdin, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Eva Hren Fras, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Milan Hudnik, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Franja Janež, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; mag. Kristian Kolman, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; Jaka Kopač, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Danica Koren, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Slaven Kulenović, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Sara Marinović, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Tomaž Rajterič, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Marija Rome, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Tatjana Špragar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Peter Ugrin, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Vojko Vešligaj, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Neli Zidar Kos, Glasbena šola Domžale; mag. Alenka Zupan, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Andrej Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola

JEZIKOVNI PREGLED: Nina Žitko Pucer

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-orkester_um_gl_bc-um_si_gl_b.pdf

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [260440323](#)

ISBN 978-961-03-1296-3 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt orkester za izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul B - petje-instrument, izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer, modul B - petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul C - jazz-zabavna glasba.

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu orkester za izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul B - petje-instrument, izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer, modul B - petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul C - jazz-zabavna glasba.



PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari valent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

27. 2. 2025 /// 15:45

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quiatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

- | | | | |
|---|---|---|---------------------------------------|
| ☐ laborerat voluptiurem | ☐ veligna tessint | ☐ laborerat voluptiurem | ☐ veligna tessint |
| ☐ veligna tessint | ☐ laborerat voluptiurem | ☐ veligna tessint | |

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI



KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 10

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 11

Kažipot po didaktičnih priporočilih 11

Splošna didaktična priporočila 11

Splošna priporočila za vrednotenje znanja ... 13

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 14

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 20

SIMFONIČNI ORKESTER 21

Simfonični orkester 21

PIHALNI ORKESTER..... 24

Pihalni orkester..... 24

GODALNI ORKESTER 27

Godalni orkester 27

HARMONIKARSKI ORKESTER 29

Harmonikarski orkester..... 29

KITARSKI ORKESTER..... 31

Kitarski orkester..... 31

JAZZOVSKI ORKESTER (BIG BAND) 34

Big band..... 34

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH37

Simfonični orkester 37

SIMFONIČNI ORKESTER 37

Pihalni orkester..... 40

PIHALNI ORKESTER..... 40

Godalni orkester 43

GODALNI ORKESTER 43

Harmonikarski orkester..... 47

HARMONIKARSKI ORKESTER 47

Kitarski orkester..... 50

KITARSKI ORKESTER 50

Jazzovski orkester (Big band)..... 54

BIG BAND 54

PRILOGE57

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Predmet orkester ima pomembno vlogo v vzgojno-izobraževalnem programu, saj dijakom omogoča celovit razvoj glasbenih veščin, socialnih kompetenc in osebnostnih lastnosti. V širšem kontekstu izobraževanja prispeva k oblikovanju uravnoteženih posameznikov, ki so sposobni kritičnega mišljenja, ustvarjalnosti in sodelovanja.

Orkester kot predmet presega zgolj tehnično učenje igranja instrumentov. Ponuja priložnost za poglobljeno razumevanje glasbene umetnosti, kar vključuje spoznavanje različnih glasbenih stilov, obdobj in kultur. S tem dijaki razvijajo širši pogled na svet in pridobivajo kulturno zavest, kar je ključno za njihovo osebnostno rast in razumevanje družbene raznolikosti.

V okviru vzgojno-izobraževalnega programa orkester spodbuja timsko delo in sodelovanje. Vsak član orkestra prispeva k skupnemu cilju, kar zahteva usklajevanje, poslušanje in medsebojno podporo. Te veščine so bistvene za uspešno delovanje v katerem koli poklicu ali življenjski situaciji. Dijaki se učijo, kako pomembno je prispevati k skupnosti in kako lahko skupno delo vodi do izjemnih rezultatov.

Poleg tega orkester krepi disciplino in odgovornost. Redne vaje, priprave na nastope in javni nastopi zahtevajo vztrajnost, doslednost in predanost. Dijaki se učijo upravljanja časa, postavljanja prioritet in doseganja ciljev, kar so veščine, ki jim bodo koristile vse življenje. Nastopi pred občinstvom jim pomagajo premagovati tremo in razvijati samozavest, kar je dragoceno tudi zunaj glasbenega konteksta.

Filozofija predmeta orkester temelji na prepričanju, da je glasba univerzalni jezik, ki povezuje ljudi in spodbuja čustveno izražanje. Z glasbo dijaki raziskujejo in izražajo svoja čustva, kar prispeva k njihovem čustvenemu in duševnemu zdravju. Glasba jim omogoča, da se povežejo s seboj in drugimi na globlji ravni, kar krepi njihove medosebne odnose in empatijo.

Vloga predmeta orkester v življenju posameznika je torej večplastna. Poleg tehničnega in teoretičnega znanja, ki ga pridobijo, dijaki razvijajo pomembne življenjske veščine, kot so sodelovanje, disciplina, odgovornost, ustvarjalnost in samozavest. Te veščine jim pomagajo postati celoviti in uravnoteženi posamezniki, ki so sposobni pozitivno prispevati k družbi.

Predmet orkester v gimnaziji tako ni le priložnost za glasbeni razvoj, temveč tudi za celostno osebnostno rast dijakov. Z glasbo se učijo pomembnih življenjskih veščin, ki jim bodo koristile na vseh življenjskih področjih. Glasba kot univerzalni jezik jih povezuje z drugimi in jim omogoča, da izražajo svoja čustva in misli na edinstven

način. Orkester je torej ključni element vzgojno-izobraževalnega programa, ki prispeva k oblikovanju celovitih, ustvarjalnih in družbeno odgovornih posameznikov.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet orkester v srednji šoli ponuja dijakom edinstveno priložnost za poglobitev v svet glasbe in razvoj glasbenih talentov v okviru skupinskega dela. Temeljna vodila tega predmeta so skrbno izbrana, da bi dijakom omogočila celovit razvoj tako na tehnični kot na osebnostni ravni.

Prvi in morda najpomembnejši vidik je razvoj glasbenih veščin. Dijaki se z rednimi vajami in nastopi učijo igranja različnih instrumentov, kar vključuje tehnično obvladovanje instrumenta in interpretacijo glasbenih del. Ta proces zahteva vztrajnost, disciplino in predanost, kar so lastnosti, ki jih dijaki prenašajo tudi na druga življenjska področja.

Poleg individualnega razvoja sta ključnega pomena tudi sodelovanje in timsko delo. Orkester je skupnost, kjer vsak član prispeva k skupnemu cilju. Dijaki se učijo poslušanja in usklajevanja z drugimi, kar krepi njihove socialne veščine in sposobnost delovanja v skupini. To je še posebej pomembno v današnjem svetu, kjer je sposobnost sodelovanja in komunikacije ključna za uspeh.

Repertoar in stil sta naslednja pomembna vidika. Dijaki spoznavajo različne glasbene stile in obdobja, kar jim omogoča širše razumevanje glasbene umetnosti. S tem se razvija njihova sposobnost interpretacije in prilagajanja različnim glasbenim zahtevam, kar je dragoceno znanje za vsakega glasbenika.

Na koncu pa je tu še discipliniranost in odgovornost. Redne vaje in priprave na nastope zahtevajo od dijakov razvijanje delovnih navad in odgovornosti do skupine in posameznih nalog. To so veščine, ki so ključne za uspeh v življenju nasploh.

Predmet orkester tako ni le priložnost za glasbeni razvoj, temveč tudi za celostno osebnostno rast dijakov. Z glasbo se učijo pomembnih življenjskih veščin, ki jim bodo koristile na vseh področjih njihovega življenja.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Predmet orkester v gimnaziji zahteva skrbno načrtovanje in izvajanje. Učitelji morajo organizirati redne vaje za tehnično obvladovanje instrumentov in interpretacijo glasbenih del. Priprava in izvedba javnih nastopov omogoča dijakom pridobivanje samozavesti pri nastopanju.

Sodelovanje in timsko delo sta ključna – učitelj naj spodbuja skupinske vaje in projekte. Disciplina in odgovornost sta prav tako pomembni – učitelj naj vzpostavi redne urnike vaj in priprave na nastope.

Motivacija in aktivna vključenost dijakov sta bistveni. Učitelj naj uporablja metode, ki spodbujajo motivacijo in aktivno vključenost. Za miselno aktivnost dijakov je pomembno spodbujanje kritičnega mišljenja in refleksije. Učitelj naj vključuje teoretične vsebine, povezane s praktičnim igranjem. Zagotavljanje varnosti in fleksibilno izvajanje pouka sta prav tako ključni.



DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelke *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka **Splošna didaktična priporočila** in **Splošna priporočila za vrednotenje znanja** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdr>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek **Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifične.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka **Didaktična priporočila za temo** in **Didaktična priporočila za skupino ciljev** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka **Priporočeni načini izkazovanja znanja** in **Opisni kriteriji**, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike

didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih preišči, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);
- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju,

reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja), kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;

- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnana na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljnih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznoliškega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

Učni načrt učitelja usmerja pri izboru učnih strategij oziroma k cilju usmerjenih učnih dejavnosti. Učitelj pri načrtovanju učnih ur izhaja iz:

- temeljnih didaktičnih načel (npr. načelo aktivnosti, načelo nazornosti, načelo strukturiranosti, sistematičnosti in postopnosti, načelo ekonomičnosti in racionalnosti pouka, načelo povezovanja teorije in prakse, načelo trajnosti znanja, načelo motivacije, načelo individualizacije pouka, načelo socializacije dijaka);

– dijakovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvojnih značilnosti, individualnih potreb in interesov ter

– kulturne, umetniške in sporočilne vrednosti glasbe.

Poleg že uveljavljenih in preizkušenih didaktičnih strategij ter metod učitelj v pouk vključuje inovativne tehnike, prožno uporablja različne učne oblike, uvaja nove didaktične postopke, učne metode in sodobne digitalne tehnologije. Pouk izvaja v spodbudnem učnem okolju, tako v razredu kot tudi zunaj njega. Obisk koncertov, glasbenih prireditev in srečanja z glasbenimi umetniki pomembno širijo glasbena znanja dijakov, spodbujajo kritično mišljenje in razvijajo estetsko vrednotenje.

Glasbena znanja prispevajo k razvoju ključne kompetence kulturna zavest in izražanje. Ob zavedanju slovenske glasbene in kulturne identitete, ki temelji na bogati zakladnici ljudske in umetne glasbe, dijaki širijo svoja znanja ter spoznavajo raznolikost in bogastvo glasbenih praks drugih kultur in narodov.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so oblikovani odprto in široko, kar učitelju omogoča avtonomijo pri izboru plesnih vsebin ter njihovem prilagajanju razvojnim značilnostim, zmožnostim in interesom dijakov. Cilji se nadgrajujejo iz letnika v letnik, kar zagotavlja postopnost in kontinuiteto skozi celotno gimnazijsko vertikalno. Standardi znanja so izpeljani iz ciljev.

Posamezen sestav orkestra predstavlja temo v učnem načrtu. Pod vsako temo je nanizana skupina ciljev, zbrana pod svojim tematskim naslovom. V vsaki temi se uresničujejo vsi cilji vseh tematsko združenih skupin ciljev, načrtovanje teh ciljev pa naj bo uravnoteženo z razvidno rdečo nitjo učnega procesa. Skozi daljše časovno obdobje učitelj načrtuje postopno uvajanje ciljev in njihovo nadgradnjo z novimi, pri čemer izhaja iz usvojenih znanj in spretnosti, pridobljenih v predhodnih letnikih.

Z delom v orkestru se dijaki seznanjajo z vsemi glasbenimi prvinami: ritmom, intonacijo, dinamiko, artikulacijo idr., ki jih izvajajo skupinsko. Vsakoletne nove dijake v orkestru je treba seznaniti z osnovnimi pravili orkestrske igre, z načinom sedenja in razporedom skupnih instrumentov. Seznaniti jih je treba z osnovnimi znaki dirigiranja, kot so pripravljalni gib, znaki za dinamiko, artikulacijo in prekinitev tona. Včasih je treba z njimi izvajati posebne vaje, da se lažje priključijo starejšim dijakom.

Pri dijakih godalcih je treba oblikovati smisel za enake poteze ne samo v smeri gibanja, temveč tudi za mesto in način uporabe loka, izenačenost potez, homogenost zvoka in drugih elementov skupnega igranja, zlasti intonacije in ritma.

Pri pihalcih in trobilcih moramo vztrajati pri čisti intonaciji, natančnem fraziranju in tudi pri artikulaciji, nastavku, skupnih vstopih in usklajevanju glede na preostali del ansambla.

Zaradi obvladovanja skladb je priporočljivo izvajanje »sekcijskih vaj«. Tako ločene skupine natančneje obvladajo posamezne tehnične in zahtevnejše glasbene probleme.

Te posebne, ločene vaje ne smejo trajati dolgo, morajo se menjavati s skupnimi vajami, na katerih dijaki vidijo



rezultate dosedanjega dela. To je pomembna motivacija za delo v orkestru, obenem pa se povečuje zanimanje za razumevanje in smisel za delo.

Posebno pozornost je treba posvetiti branju *a prima vista*. Treba je izbirati lahke skladbe, pri katerih dijaki ne bodo imeli tehničnih težav, s tem bodo imeli pregled nad celotno kompozicijo vsaj v osnovnih potezah. Izbrani program mora biti kakovosten, za dijake koristen in zanimiv, zlasti pa tehnično dostopen.

Pretirano dolgo vadenje prezahtevnih vaj za en sam nastop na leto bo manj koristilo kot pogosto nastopanje z manj zahtevnimi deli.

Uspešno nastopanje pred občinstvom je najboljša spodbuda za bodočega glasbenika, s čimer se razvijata zanimanje in ljubezen do igranja v orkestru.

V orkester so vključeni vsi dijaki, ki se izobražujejo na instrumentih v orkestru.

Posebnost dela z orkestrom je, da so v obliki skupinskega igranja vključeni hkrati dijaki več letnikov.

Delo mora biti načrtovano za daljše obdobje.

Če na šoli ni mogoče sestaviti ustrezne skupine, mora orkester delovati samostojno v manjši sestavi, ki pa naj bo še vedno orkestralna zasedba, in ne komorna.

Dijake je treba seznanjati z obliko in vsebino skladbe, s slogovnimi značilnostmi, časovno umeščenostjo skladbe in z vzroki oz. vzgibi za nastanek dela.

Navdušiti jih je treba za lastno poslušanje (po možnosti naj bodo posnetki del dostopni v knjižnici), kar dijakom omogoča primerjanje in vrednotenje dela.

Dijakom je treba dopustiti možnost individualnega prstnega reda in jih uvajati v razumevanje artikulacije in lokovanja (godala).

Učitelj naj spodbuja dijake tudi k obisku koncertov, ki so pomemben vir izkušenj in informacij, ki jih ne more dati sam pouk; dijaki tako spoznavajo bogastvo glasbene literature in se srečujejo s poustvarjalnimi dosežki priznanih umetnikov, kar oblikuje njihovo umetniško osebnost; ob tem spoznavajo zakonitosti profesionalnega dela svojega področja tudi s praktičnih, z organizacijskih in drugih vidikov, ki pomembno vplivajo na to dejavnost.

Diferenciacija, individualizacija in formativno spremljanje znanja

Pouk orkestra ponuja oblike, metode in didaktične pristope dela, ki ustvarjajo pogoje za diferenciacijo in individualizacijo znotraj skupinskega igranja. Učitelj s preiščlenim izborom glasbenih vsebin prilagaja raven zahtevnosti dijakovim zmožnostim. Cilje načrtuje tako, da spodbuja samostojnost dijakov pri glasbenih dejavnostih: izvajanje, poslušanje in ustvarjanje.

Glasbeni pouk, osredinjen na dijaka, od učitelja zahteva stalno didaktično ustvarjalnost pri oblikovanju učnega procesa, v katerem dijak postopoma prevzema odgovornost za lastno učenje in učne dosežke. Hkrati pri dijaku spodbuja sodelovalno učenje in timsko delo, pri katerem dijak praktično in teoretično raziskuje glasbo in rešuje avtentične, problemske naloge.



Medpredmetne povezave

Učitelj uresničuje horizontalno in vertikalno medpredmetno povezovanje, tako z vidika procesov učenja kot tudi učnih vsebin in pojmov. Dijak se pri pouku orkestra povezuje z drugimi instrumentalisti v skupini. Vsebine in cilje individualnega pouka instrumenta povezuje in dopolnjuje v orkestru. Svoje teoretsko znanje, pridobljeno pri pouku solfeggia, glasbenega stavka in glasbene zgodovine, uporablja za analizo, boljše razumevanje in posledično tudi za boljšo izvedbo skladb.

Medpredmetno povezovanje se uresničuje v čim večji možni meri s timskim delom in v prožni organizaciji učnih ur. Udejanja naj se tudi na ekskurzijah, gostovanjih dijakov doma in v tujini, pri projektnem in raziskovalnem delu.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Pod vsako skupino ciljev so nanizani široko zastavljeni cilji in standardi znanja, ki učitelju omogočajo avtonomijo. Iz ciljev, ki jih lahko objektivno preverimo, so izpeljani standardi. Standarde znanja se dosega z vzgojno-izobraževalnim delom v dejavnostih, ki se izvajajo v živo s prepletanjem ciljev, vsebin, metod in oblik dela. Pri doseganju kakovostne ravni standardov upoštevamo individualne značilnosti glasbenega razvoja dijakov.

Preverjanje

S preverjanjem znanja učitelj spremlja dijakov razvoj in napredek v okviru vsake ure pouka ter na nastopih. Po preverjanju da dijaku povratne informacije o njegovem napredku.

Ocenjevanje

Glede na naravo pouka orkestrske igre učitelj dijakovo znanje ocenjuje z izvedbo izbranih glasbenih vsebin pri pouku in na nastopih.

Pri ocenjevanju upošteva tehnično obvladovanje instrumenta, natančnost in zanesljivost izvedbe, sposobnost sporočanja glasbe in prilagojenost skupni igri.

Skupni cilji

Cilji predmeta podpirajo skupne cilje s področij jezika, državljanstva, kulture in umetnosti, trajnostnega razvoja, zdravlja in dobrobiti, digitalne kompetentnosti in podjetnosti.

V okviru pouka dijak:

Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost

- » Spoznava  (1.1.2.1) in uporablja strokovno terminologijo glasbenega jezika  (1.1.2.2).
- » Analizira različne glasbene zapise in druga gradiva o glasbi  (1.1.4.1).
- » Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti z nenasilno komunikacijo  (1.1.5.1).
- » Vzpostavlja odnos do umetnosti in ozavešča lastno doživljanje  (1.3.1.1).



- » Spoznava umetniške zvrsti, njihova izrazna sredstva ter kulturnozgodovinski kontekst ^{SC} (1.3.2.1).
- » Uživa ob ustvarjanju glasbe ter se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih ^{SC} (1.3.4.1).
- » Svobodno izraža in uresničuje ustvarjalne ideje ^{SC} (1.3.4.2).
- » Živi kulturo in umetnost kot vrednoto ^{SC} (1.3.5.1).

Trajnostni razvoj

- » S pomočjo glasbe prepoznava lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem ^{SC} (2.1.1.1).
- » Gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov ^{SC} (2.1.3.1).
- » Kritično presoja informacije z vidika okolja, živih bitij in družbe ob upoštevanju različnih perspektiv ^{SC} (2.2.2.1).
- » Sodeluje z drugimi pri ukrepanju za trajnostnost ^{SC} (2.4.2.1).

Zdravje in dobrobit

- » Uravnava lastno doživljanje ^{SC} (3.1.2.1), razvija samozavest in samospoštovanje ^{SC} (3.1.2.2).
- » Z glasbenimi dejavnostmi spodbuja radovednost ^{SC} (3.1.4.1) in sprostitvev ^{SC} (3.2.3.2).
- » Vključuje se v gibalne dejavnosti ^{SC} (3.2.1.3), s katerimi vzpostavlja pozitiven odnos do gibanja ^{SC} (3.2.1.2) in spoznava ukrepe za ohranjanje zdravja ^{SC} (3.2.4.1).
- » Razvija spretnost aktivnega poslušanja ^{SC} (3.3.2.1) in sodelovalne veščine ^{SC} (3.3.3.1).

Digitalna kompetentnost

- » Pri iskanju informacij o glasbi ^{SC} (4.1.1.1), ustvarjanju, urejanju in deljenju v različnih formatih uporablja digitalno tehnologijo ^{SC} (4.2.1.1), ^{SC} (4.3.1.1), ^{SC} (4.3.2.1).
- » Upravlja svojo digitalno identiteto ^{SC} (4.2.6.1).
- » Prepoznava tehnične težave in jih skuša reševati ^{SC} (4.5.1.1).

Podjetnost

- » Uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov ^{SC} (5.1.2.1), ^{SC} (5.3.1.1).
- » Vrednoti dosežke ustvarjanja in uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev ^{SC} (5.3.5.2).
- » Uporablja pridobljeno glasbeno znanje v novih situacijah, npr. pri ustvarjanju ^{SC} (5.3.5.3).

Delo z dijaki z različnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj z inkluzivno prakso prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence in dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za doseg ciljev

in standardov znanja ali njihovo preseganje. Delo z dijaki z različnimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev in jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti, pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa, zaradi vse večje različnosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemanju razreda kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ustreza potrebam vseh dijakov.

Literatura

Ahačič, K. (2025). *Ključni cilji po področjih skupnih ciljev* (Spletna izd.). Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/eohgiil>

Holcar, A., idr. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo.

Marentič Požarnik, B. (2021). *Psihologija učenja in pouka*. DZS.



TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA



SIMFONIČNI ORKESTER

OBVEZNO

OPIS TEME

Simfonični orkester lahko deluje v različnih zasedbah od Bachovega orkestra, Haydnovega zgodnjega klasičnega orkestra (godala, flavta, dve oboi, dva fagota, dva rogova), pozne klasicistične zasedbe (a 2) do romantičnega velikega simfoničnega orkestra; mogoča je tudi različica komornega orkestra: godala s flavto, z oboo, s klarinetom, fagotom, z rogom, s trobento ali različne druge kombinacije. Ob godalih morajo biti še predstavniki vsaj dveh orkestralnih skupin.

SIMFONIČNI ORKESTER

CILJI

Dijak:

- : pridobiva, pogloblja in usvaja izvajalsko tehniko ter obvladuje vse izrazne značilnosti svojega glasbila;
- : razvija absolutno in relativno intonacijo, pomnjenje ritmičnih vrednosti, skupni utrip in ritmično prilagajanje;
- : usposablja se za spremljanje vertikalnih in horizontalnih gibanj ter notnega zapisa;
- : razvija glasbene in instrumentalne sposobnosti (pomnjenje, slušne predstave, koncentracija, ritem, harmonija, oblika, skladnost, slog);
- : ob sistematični vadbi razvija voljo, disciplino, vztrajnost, doslednost, samostojnost in delovne navade;
SC (3.1.2.2)
- : razvija čut za vzajemno delo, disciplino in odgovornost;
SC (5.3.4.1 | 3.3.3.2)
- : oblikuje zvočnost instrumenta v odnosu do skupine in celotnega orkestra;
SC (3.3.2.1)
- : razvija odnos do notnih zapisov, sloga, fraziranja in artikulacije;
SC (1.1.4.1)
- : usklajuje artikulacijo, igra prstne rede in spoznava izvajalske oznake;
SC (1.1.2.1)
- : spoznava glasbene zvrsti in oblike ter se privaja na branje a prima vista;



🟡: razvija odnos do spremljevalne vloge orkestra in občutljivost za akustične pogoje;

SC (3.3.3.2 | 2.1.2.1)

🟡: podoživlja skupno umetniško delo, kar omogoča razvoj estetskih vrednot;

!: *se uči izbirati, snemati in poslušati glasbo ob pomoči digitalne tehnologije.*

SC (4.1.1.1 | 4.4.2.1 | 4.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » učinkovito uporablja izrazne značilnosti svojega glasbila, kot so dinamika, artikulacija, fraziranje in vibrato, ter jih prilagaja glasbenemu kontekstu v orkestru;
- » **natančno intonira, zanesljivo pomni in izvaja osnovne ritmične vrednosti ter se prilagaja skupnemu utripu orkestra;**
- » **zanesljivo spremlja vertikalna in horizontalna gibanja v notnem zapisu ter jih pravilno interpretira med igranjem;**
- » izkaže glasbene in instrumentalne sposobnosti, vključno z natančnim pomnjenjem skladb, jasnimi slušnimi predstavami, visoko stopnjo koncentracije, pravilnim izvajanjem ritmičnih vzorcev, razumevanjem in uporabo harmonije, prepoznavanjem glasbenih oblik in struktur, ter izvajanjem skladb z občutkom za skladnost in slog;
- » **izkaže čut za vzajemno delo, disciplino in odgovornost;**
- » prepozna in razlikuje različne glasbene zvrsti in oblike ter zanesljivo bere in izvaja glasbene zapise *a prima vista*;
- » **pri izvajanju izkaže poznavanje izvajalskih prvin, izraznih oblik in sredstev.**

TERMINI

◦ ritem ◦ harmonija ◦ oblika ◦ slog ◦ branje a prima vista

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku;
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » tehnično obvladovanje instrumenta;



- » natančnost in zanesljivost izvedbe;
- » sposobnost sporočanja glasbe;
- » prilagojenost skupni igri.





PIHALNI ORKESTER

OBVEZNO

OPIS TEME

Pihalni orkester združuje predstavnike treh orkestralnih skupin:

- » pihala: flavta, piccolo, oboa, fagot, družina klarinetov z različki (klarinet v Es, altovski in basovski klarinet) in družina saksofonov (altovski, tenorski in baritonski saksofon);
- » trobila: rog, trobenta, krilovka, tenor, bariton, pozavna, tuba;
- » tolkala: timpani, bobni, melodična tolkala, različni idiofoni.

Minimalna zasedba pihalnega orkestra po orkestralnih skupinah:

- » pihala: dve flvti, piccolo, šest klarinetov v B, basovski in altovski klarinet, tenorski in baritonski saksofon;
- » trobila: dva rogova, tri trobente, bariton, tenor, dve pozavni, tuba;
- » tolkala: veliki in mali boben, činele.

Zaradi pomanjkanja posameznih instrumentov (oboa, angleški rog, fagot idr.) so mogoče zamenjave z registrsko in zvočno ustreznimi pihali ali trobili.

PIHALNI ORKESTER

CILJI

Dijak:

- : pridobiva, pogloblja in usvaja izvajalsko tehniko ter obvladuje vse izrazne značilnosti svojega glasbila;
- : razvija intonacijo, pomnjenje ritmičnih vrednosti, skupni utrip in ritmično prilagajanje;
- : usposablja se za spremljanje vertikalnih in horizontalnih gibanj ter notnega zapisa;
- : razvija glasbene in instrumentalne sposobnosti (pomnjenje, slušne predstave, koncentracija, ritem, harmonija, oblika, skladnost, slog);
- : ob sistematični vadbi razvija voljo, disciplino, vztrajnost, doslednost, samostojnost in delovne navade;
- SC (3.3.2.1 | 1.3.4.1)
- : razvija čut za vzajemno delo, disciplino in odgovornost;
- SC (3.3.3.2)



- : oblikuje zvočnost instrumenta v odnosu do skupine in celotnega orkestra;
- SC (3.3.2.1)
- : razvija odnos do notnih zapisov, sloga, fraziranja in artikulacije;
- SC (1.1.2.2)
- : spoznava glasbene vrste in oblike ter se privaja na branje *a prima vista*;
- : razvija odnos do spremljevalne vloge orkestra in občutljivost za akustične pogoje;
- SC (3.3.3.2 | 2.1.2.1)
- : podoživlja skupno umetniško delo, kar omogoča razvoj estetskih vrednot.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » učinkovito uporablja izrazne značilnosti svojega glasbila, kot so dinamika, artikulacija, fraziranje in vibrato, ter jih prilagaja glasbenemu kontekstu v orkestru;
- » natančno intonira, zanesljivo pomni in izvaja osnovne ritmične vrednosti ter se prilagaja skupnemu utripu orkestra;
- » zanesljivo spremlja vertikalna in horizontalna gibanja v notnem zapisu ter jih pravilno interpretira med igranjem;
- » izkaže glasbene in instrumentalne sposobnosti, vključno z natančnim pomnjenjem skladb, jasnimi slušnimi predstavami, visoko stopnjo koncentracije, pravilnim izvajanjem ritmičnih vzorcev, razumevanjem in z uporabo harmonije, prepoznavanjem glasbenih oblik in struktur ter izvajanjem skladb z občutkom za skladnost in slog;
- » izkaže čut za vzajemno delo, disciplino in odgovornost;
- » prepozna in razlikuje različne glasbene zvrsti in oblike ter zanesljivo bere in izvaja glasbene zapise *a prima vista*;
- » pri izvajanju izkaže poznavanje izvajalskih prvin, izraznih oblik in sredstev.

TERMINI

○ fraziranje ○ artikulacija ○ akustika ○ harmonija ○ slog ○ branje *a prima vista*

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku;
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » tehnično obvladovanje instrumenta;
- » natančnost in zanesljivost izvedbe;
- » sposobnost sporočanja glasbe;
- » prilagojenost v skupini.





GODALNI ORKESTER

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema za godalni orkester se osredotoča na razvoj tehničnih in interpretativnih veščin, sodelovanje in izražanje z glasbo. Ključni poudarki vključujejo obvladovanje različnih godalnih tehnik, kot so legato, staccato in pizzicato, ter razumevanje glasbene dinamike in fraziranja. Dijaki bodo raziskovali različne glasbene slogove in obdobja, od baroka do sodobne glasbe, ter razvijali sposobnost skupinskega igranja in poslušanja. Cilj je, da dijaki s sodelovanjem in kritično refleksijo poglobijo glasbeno znanje in izražanje, hkrati pa razvijajo spoštovanje do različnih glasbenih tradicij in vrednot.

GODALNI ORKESTER

CILJI

Dijak:

- pridobiva, pogloblja in usvaja izvajalsko tehniko ter obvladuje vse izrazne značilnosti svojega glasbila;
- razvija absolutno in relativno intonacijo, pomnjenje ritmičnih vrednosti, skupni utrip in ritmično prilagajanje;
- usposablja se za spremljanje vertikalnih in horizontalnih gibanj ter notnega zapisa;
- razvija glasbene in instrumentalne sposobnosti (pomnjenje, slušne predstave, koncentracija, ritem, harmonija, oblika, skladnost, slog);
- ob sistematični vadbi razvija disciplino, vztrajnost, samostojnost in delovne navade;
- SC (3.1.3.3)
- razvija čut za vzajemno delo, disciplino in odgovornost;
- SC (5.3.4.1 | 3.3.3.2)
- oblikuje zvočnost instrumenta v odnosu do skupine in celotnega orkestra;
- usklajuje artikulacijo, igra prstne rede in spoznava izvajalske oznake;
- SC (1.1.2.1)
- spoznava glasbene zvrsti in oblike ter se privaja na branje a prima vista;
- SC (5.3.3.1)



O: podoživlja skupno umetniško delo, kar omogoča razvoj estetskih vrednot;

SC (3.3.4.2)

I: ob poslušanju glasbe se uči na sebi in drugih prepoznavati različna razpoloženja;

SC (3.3.4.2 | 3.3.1.1)

I: se uči izbirati, snemati in poslušati glasbo ob pomoči digitalne tehnologije.

SC (4.1.1.1 | 4.4.2.1 | 4.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » učinkovito uporablja izrazne značilnosti svojega glasbila, kot so dinamika, artikulacija, fraziranje in vibrato, ter jih prilagaja glasbenemu kontekstu v orkestru;
- » natančno intonira, zanesljivo pomni in izvaja osnovne ritmične vrednosti ter se prilagaja skupnemu utripu orkestra;
- » zanesljivo spremlja vertikalna in horizontalna gibanja v notnem zapisu ter jih pravilno interpretira med igranjem;
- » pri izvajanju izkaže poznavanje izvajalskih prvin, izraznih oblik in sredstev.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku;
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » tehnično obvladovanje instrumenta;
- » natančnost in zanesljivost izvedbe;
- » sposobnost sporočanja glasbe;
- » prilagojenost skupni igri.



HARMONIKARSKI ORKESTER

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema za harmonikarski orkester se osredotoča na razvoj tehničnih in interpretativnih veščin, sodelovanje in izražanje z glasbo. Ključni poudarki vključujejo obvladovanje različnih harmonikarskih tehnik, kot so legato, staccato in dinamika, ter razumevanje glasbenega fraziranja. Dijaki bodo raziskovali različne glasbene sloge in obdobja, od ljudske glasbe do sodobnih skladb, ter razvijali sposobnost skupinskega igranja in poslušanja. Cilj je, da dijaki s sodelovanjem in kritično refleksijo poglobijo svoje glasbeno znanje in izražanje, hkrati pa razvijajo spoštovanje do različnih glasbenih tradicij in vrednot.

HARMONIKARSKI ORKESTER

CILJI

Dijak:

- pridobiva, pogloblja in usvaja izvajalsko tehniko ter se usposablja za obvladovanje vseh izraznih značilnosti svojega glasbila;
- razvija svojo nadarjenost oz. glasbene in instrumentalne sposobnosti (glasbeno pomnjenje, slušne predstave, koncentracijo, ritem, občutek za harmonijo, čut za obliko in strukturo, smisel za skladnost, značilnosti sloga);
- ob sistematični vadbi razvija voljo, disciplino, vztrajnost, doslednost, samostojnost, spoznava potrebo po načrtnem delu in neprestanem izpopolnjevanju ter s tem utrjuje delovne navade in odnos do dela;
SC (3.1.5.1 | 3.1.3.3)
- razvija čut in smisel za vzajemno delo, delovno disciplino in odgovornost;
SC (3.3.3.2)
- oblikuje in privzga se na zvočnost instrumenta v odnosu do skupine oz. do celotnega izvajalskega telesa v okviru predpisane dinamike, tako v smislu zvoka kot intonacije;
- razvija odnos do spremljevalne vloge orkestra;
- podoživlja skupno umetniško delo, kar omogoča razvoj estetskih vrednot;
SC (2.1.2.1 | 5.3.4.1)
- razvija odnos do različnih notnih zapisov, opredelitev sloga in ustreznega fraziranja in artikulacije.
SC (4.3.3.1 | 1.1.2.2)



STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » učinkovito uporablja izrazne značilnosti svojega glasbila, kot so dinamika, artikulacija, fraziranje in vibrato, ter jih prilagaja glasbenemu kontekstu v orkestru;
- » **zanesljivo spremlja vertikalna in horizontalna gibanja v notnem zapisu ter jih pravilno interpretira med igranjem;**
- » izkaže glasbene in instrumentalne sposobnosti, vključno z natančnim pomnjenjem skladb, jasnimi slušnimi predstavami, visoko stopnjo koncentracije, pravilnim izvajanjem ritmičnih vzorcev; razumevanjem in uporabo harmonije, prepoznavanjem glasbenih oblik in struktur, ter izvajanjem skladb z občutkom za skladnost in slog;
- » **izkaže čut za vzajemno delo, disciplino in odgovornost;**
- » **pri izvajanju izkaže poznavanje izvajalskih prvin, izraznih oblik in sredstev.**

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku;
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » samostojnost izvajanja;
- » doživetost izvajanja;
- » orientacija v notnem zapisu;
- » tehnično obvladovanje instrumenta;
- » natančnost in zanesljivost izvedbe;
- » sposobnost sporočanja glasbe, prilagojenost skupni igri.



KITARSKI ORKESTER

OBVEZNO

OPIS TEME

Minimalna zasedba kitarskega orkestra šteje devet članov, razporeditev kitar je odvisna od partiture, praviloma od tri do osem glasov, lahko je tudi drugače. Poleg običajne klasične kitare lahko dodamo oktavno, terčno ali kvintno kitaro. Vključimo lahko tudi akustični bas, kontrabas, tolkala ali druge instrumente, ki sledijo iz partiture. Originalne literature za kitarski orkester ni veliko. Obstaja dosti priredb različnih glasbenih del. Priporočljivo je, da tudi dirigent/vodja orkestra sam priredi skladbe za kitarski orkester.

Ker stremimo k poklicnemu usposabljanju mladih glasbenikov, je izbor literature usmerjen v pridobivanje spretnosti in kakovosti izvajanja, ki jo bodo potrebovali na svoji nadaljnji poklicni poti, hkrati pa v razvijanje estetske in nacionalne ozaveščenosti.

KITARSKI ORKESTER

CILJI

Dijak:

- : pridobiva, pogloblja in usvaja izvajalsko tehniko ter obvladuje vse izrazne značilnosti svojega glasbila;
- : razvija absolutno in relativno intonacijo, pomnjenje ritmičnih vrednosti, skupni utrip in ritmično prilagajanje;
- : usposablja se za spremljanje vertikalnih in horizontalnih gibanj ter notnega zapisa;
- : razvija glasbene in instrumentalne sposobnosti (pomnjenje, slušne predstave, koncentracija, ritem, harmonija, oblika, skladnost, slog);
- : ob sistematični vadbi razvija voljo, disciplino, vztrajnost, doslednost, samostojnost in delovne navade;
- SC (3.2.1.1 | 5.2.2.1)
- : razvija čut za vzajemno delo, disciplino in odgovornost;
- SC (5.3.4.1)
- : oblikuje zvočnost instrumenta v odnosu do skupine in celotnega orkestra;
- SC (3.3.2.1)
- : razvija odnos do notnih zapisov, sloga, fraziranja in artikulacije;
- SC (1.1.4.1 | 4.3.3.1)



○: usklajuje artikulacijo, igra prstne rede in spozna izvajalske oznake;

SC (1.1.2.1)

○: spozna glasbene zvrsti in oblike ter se privaja na branje a prima vista;

○: razvija odnos do spremljevalne vloge orkestra in občutljivost za akustične pogoje;

○: podoživlja skupno umetniško delo, kar omogoča razvoj estetskih vrednot.

SC (3.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » učinkovito uporablja izrazne značilnosti svojega glasbila, kot so dinamika, artikulacija, fraziranje in vibrato, ter jih prilagaja glasbenemu kontekstu v orkestru;
- » zanesljivo pomni in izvaja osnovne ritmične vrednosti ter se prilagaja skupnemu utripu orkestra;
- » zanesljivo spremlja vertikalna in horizontalna gibanja v notnem zapisu ter jih pravilno interpretira med igranjem;
- » izkaže glasbene in instrumentalne sposobnosti, vključno z natančnim pomnjenjem skladb, jasnimi slušnimi predstavami, visoko stopnjo koncentracije, pravilnim izvajanjem ritmičnih vzorcev, razumevanjem in uporabo harmonije, prepoznavanjem glasbenih oblik in struktur ter izvajanjem skladb z občutkom za skladnost in slog;
- » izkaže čut za vzajemno delo, disciplino in odgovornost;
- » prepozna in razlikuje različne glasbene zvrsti in oblike ter zanesljivo bere in izvaja lažje glasbene zapise a prima vista;
- » pri izvajanju izkaže poznavanje izvajalskih prvin, izraznih oblik in sredstev.

TERMINI

◦ ritem ◦ harmonija ◦ glasbena oblika ◦ slog ◦ fraziranje ◦ dinamika ◦ skupna igra ◦ branje a prima vista

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočeno je, da dijak veliko pozornosti daje na skupno igro, sodelovanje, pravilno izvedbo notnega teksta ter upošteva navodila dirigenta.

Upošteva skupno dinamiko in artikulacijo.



PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku;
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » samostojnost izvajanja;
- » doživetost izvajanja;
- » orientacija v notnem zapisu;
- » tehnično obvladovanje instrumenta;
- » natančnost in zanesljivost izvedbe;
- » sposobnost sporočanja glasbe, prilagojenost skupni igri.

JAZZOVSKI ORKESTER (BIG BAND)

OBVEZNO

OPIS TEME

V tej temi obravnavamo običajno zasedbo jazzovskega orkestra (big banda), ki vsebuje tri sekcije: pihala (pet saksofonov, občasno tudi klarinete in flavte), trobila (štiri ali pet trobent in štiri pozavne), ritmično skupino (kitara, klavir ali/in klaviature, kontrabas ali basovska kitara, bobni in druga tolkala). Zasedba je lahko tudi večja ali manjša, šteje naj vsaj 11 članov (3, 3 + 2, 3). Pogosto lahko z jazzovskim orkestrom sodelujejo tudi instrumentalni in vokalni solisti ali zbori.

Pri tej temi spoznavamo različne bigbandovske stile jazz glasbe, ki so vezani na obdobja nastanka posameznih skladb in priredb.

BIG BAND

CILJI

Dijak:

○: spoznava različne stile jazz glasbe, ki so dostopni njegovemu tehničnemu znanju in poustvarjalnim sposobnostim;

○: spoznava zgradbo in vsebino instrumentalnih del;

SC (1.1.2.1)

○: razvija sposobnosti skupinskega muziciranja in umetniškega poustvarjanja;

SC (3.3.3.2 | 5.3.4.1 | 2.1.2.1)

○: razvija estetsko občutljivost in kritičen odnos do kulture in kvalitete glasbene umetnosti;

SC (1.1.4.1)

○: se seznaja z deli slovenskih in tujih ustvarjalcev, kar omogoča spoznavanje domače ustvarjalnosti, razvija zavest o pomenu ohranjanja narodove samobitnosti ter omogoča primerjavo z evropsko in svetovno glasbeno dediščino;

SC (4.3.3.1 | 1.3.2.1)

○: pridobiva, pogloblja in usvaja izvajalsko tehniko v skupini ter se usposablja za obvladovanje vseh izraznih značilnosti svojega glasbila;

O: odkriva in razvija absolutno in relativno intonacijo, pomnjenje absolutnih in relativnih trajanj osnovnih ritmičnih vrednosti, skupni utrip in ritmično prilagajanje, osnove zavestnega spremljanja vertikalnih in horizontalnih gibanj ter sposobnosti za spremljanje notnega zapisa;

O: razvija svojo nadarjenost oz. glasbene in instrumentalne sposobnosti (glasbeno pomnjenje, slušne predstave, koncentracijo, ritem, občutek za harmonijo, čut za obliko in strukturo, smisel za skladnost, značilnosti sloga);

I: se uči izbirati, snemati in poslušati glasbo ob pomoči digitalne tehnologije.

SC (4.1.1.1 | 4.4.2.1 | 4.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razume kakšna je osnovna vloga njegovega glasbila v sekciji;
- » razume kakšna je osnovna vloga njegove sekcije v orkestru;
- » razume kakšna je osnovna vloga drugih glasbil v njegovi sekciji;
- » razume kakšna je osnovna vloga drugih glasbil in sekcij v orkestru;
- » artikulira primerno za glasbeni stil, ki ga orkester igra;
- » upošteva dinamiko igranja v sekciji in orkestru;
- » upošteva dolžine not in se prilagaja dogovoru v sekciji,
- » sledi navodilom dirigenta in jih dosledno upošteva;
- » razume in pozna različne stile jazz glasbe;
- » sledi vsebini danega dela in upošteva zapisano v notnem materialu.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku;
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » tehnično obvladovanje instrumenta;
- » natančnost in zanesljivost izvedbe;

- » sposobnost sporočanja glasbe;
- » prilagojenost v skupini.



VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

SIMFONIČNI ORKESTER

SIMFONIČNI ORKESTER

Obdobja baroka

- » Händel, G. F.: *Glasba na vodi, Suite št. 1–3*, HWV 348–350 (Deutsche Händelgesellschaft Kassel).
- » Telemann, G. P.: *Uvertura – suite v e-molu*, TWV 55:e1 (Breitkopf und Härtel/IMSLP).
- » Bach, J. S.: *Orkestrske suite št. 1–4*, BWV 1066–1069 (Bärenreiter).
- » Dolar, J. K.: *Balletti/Sonate* (ZRC SAZU).

Obdobja klasicizma

- » Haydn, J.: *Simfonija št. 85 v B-duru*, Hob.I:85 (Haydn-Mozart Presse/IMSLP).
- » Haydn, J.: *Simfonija št. 94 v G-duru*, Hob.I:94 (Haydn-Mozart Presse/IMSLP).
- » Haydn, J.: *Simfonija št. 104 v D-duru*, Hob.I:104 (Haydn-Mozart Presse/IMSLP).
- » Mozart, W. A.: *Uvertura k operi Beg iz seraja*, K. 384 (Bärenreiter).
- » Mozart, W. A.: *Uvertura k operi Don Giovanni*, K. 527 (Bärenreiter).
- » Mozart, W. A.: *Simfonija št. 36 v C-duru*, K. 425 (Bärenreiter/IMSLP).
- » Mozart, W. A.: *Simfonija št. 39 v Es-duru*, K. 543 (Bärenreiter/IMSLP).
- » Mozart, W. A.: *Simfonija št. 40 v g-molu*, K. 440 (Bärenreiter/IMSLP).
- » Beethoven, L. van: *Simfonija št. 1 v C-duru*, op. 21 (Breitkopf, Bärenreiter, Henle).
- » Beethoven, L. van: *Uvertura k Egmontu*, op. 84 (Breitkopf, Bärenreiter).
- » Beethoven, L. van: *Uvertura h Coriolanu*, op. 62 (Breitkopf, Bärenreiter, Henle).
- » Beethoven, L. van: *Uvertura k Prometeju*[N1] (# [msocom 1](#)) u, op. 43 (Breitkopf, Henle).
- » Novak, J. K.: *Figaro – Ta veseli dan ali Matiček se ženi* (ZRC SAZU).

Obdobje romantike

- » Schubert, F.: *Simfonija št. 4 v c-molu*, D. 417 (Breitkopf, Bärenreiter).
- » Schubert, F.: *Simfonija št. 5 v B-duru*, D. 485 (Breitkopf, Bärenreiter).
- » Schubert, F.: *Simfonija št. 7 v h-molu – »Nedokončana«*, D. 729 (Breitkopf, Bärenreiter).
- » Schubert, F.: *Uvertura v italijanskem slogu*, D. 591 (Breitkopf, Kalmus, IMSLP).
- » Mendelssohn, F.: *Uvertura Hebridi*, op. 26 (Breitkopf, IMSLP).
- » Mendelssohn, F.: *Simfonija št. 4 v A-duru*, op. 90 (Breitkopf).
- » Weber, C. M. von: *Uvertura k Oberonu*, J. 306 (Peters, Breitkopf).
- » Grieg, E.: *Peer Gynt, suiti št. 1*, op. 46, in št. 2, op. 55 (Peters).
- » Grieg, E.: *Norveški plesi*, op. 35 (Peters).
- » Grieg, E.: *Simfonični plesi*, op. 64 (Peters).
- » Smetana, B.: *Vltava*, iz cikla *Moja domovina*, JB 1:112/2 (Breitkopf).
- » Smetana, B.: *Ples komedijantov iz opere Prodana nevesta* (SNKLHU/Kalmus, IMSLP).
- » Dvořák, A.: *Slovanski plesi*, op. 48 in op. 72 (SNKLHU/Kalmus, Breitkopf, IMSLP).
- » Dvořák, A.: *Simfonija št. 8 v G-duru*, op. 88 (SNKLHU/Kalmus, Breitkopf, IMSLP).
- » Dvořák, A.: *Simfonija št. 9 v e-molu*, op. 95 (Breitkopf, SNKLHU, IMSLP).
- » Musorgski, M.: *Noč na golem brdu* (Muzika Moskva, V. Bessel & Co./IMSLP).
- » Glinka, M.: *Uvertura k Ruslanu in Ljudmili* (Muzika Moskva, Kalmus/IMSLP).
- » Borodin, A.: *Polovski plesi iz opere Princ Igor* (Eulenburg/Kalmus, IMSLP).
- » Borodin, A.: *V stepah centralne Azije* (Muzika Moskva, Kalmus, IMSLP).
- » Čajkovski, P. I.: *Italijanski capriccio*, op. 45 (Muzgiz, Kalmus/IMSLP).
- » Čajkovski, P. I.: *Labodje jezero, suita*, op. 20a (P. Jurgenson/IMSLP).
- » Čajkovski, P. I.: *Romeo in Julija, fantazija – uvertura*, TH 42 (Muzgiz, Eulenburg).
- » Sibelius, J.: *Finlandia*, op. 26 (Breitkopf).
- » Sibelius, J.: *Pomladna pesem*, op. 16 (Breitkopf).
- » Sibelius, J.: *Peleas in Melisanda*, suita, op. 46 (Peters, Kalmus/IMSLP).
- » Sibelius, J.: *Andante festivo za godalni orkester* (Kalmus/IMSLP).
- » Faure, G.: *Peleas in Melisanda*, suita, op. 80 (Peters).

- » Brahms, J.: *Madžarski plesi*, izbor (Breitkopf).
- » Rossini, G.: *Uvertura k operi Seviljski brivec* (Ricordi).
- » Bizet, G.: *Orkestrski suiti iz opere Carmen* (Breitkopf/IMSLP).
- » Bizet, G.: *Arležanka*, suiti št. 1 in št. 2 (Breitkopf, Choudens/IMSLP).
- » Gerbič, F.: *Uvertura iz opere Kres* (NUK).
- » Wolf, H.: *Scherzo in Finale za veliki orkester* (Musikwissenschaftlicher Verlag, Kalmus/IMSLP).
- » Lajovic, A.: *Lirična pesnitev Pesem jeseni* (NUK, dlib.si).
- » Lajovic, A.: *Adagio za veliki orkester* (NUK, dlib.si).

Dela iz dvajsetega in enaindvajsetega stoletja

- » Ravel, M.: *Bolero* (Durand, Eulenburg).
- » Debussy, C.: *Preludij k Favnovemu popoldnevu* (Durand).
- » Bravničar, M.: *Belokranjska rapsodija* (ZRC SAZU).
- » Bravničar, M.: *Hymnus Slavicus* (DSS).
- » Arnič, B.: *Uvertura h komični operi* (DSS).
- » Krek, U.: *Rapsodični ples* (DSS).
- » Škerjanc, L. M.: *Slavnostna uvertura* (Slovenska filharmonija, DSS).
- » Škerjanc, L. M.: *Svečana uvertura* (DSS).
- » Škerjanc, L. M.: *Gazele* (NUK, ZRC SAZU, Slovenska filharmonija).
- » Škerjanc, L. M.: *Notturmo za veliki orkester* (Glasbena Matica).
- » Kozina, M.: *Na svoji zemlji* (NUK).
- » Kozina, M.: *Bela krajina* (ZRC SAZU, Slovenska filharmonija).
- » Kozina, M.: *Davnina* (NUK, ZRC SAZU).
- » Kozina, M.: *Baletna suita* (NUK, ZRC SAZU).
- » Ramovš, P.: *Sinfonietta* (DSS).
- » Ramovš, P.: *Finale za simfonični orkester* (DSS).
- » Švara, D.: *Istrski plesi za veliki orkester* (DSS).
- » Srebotnjak, A.: *Slovenski ljudski plesi za godalni orkester* (DSS).
- » Srebotnjak, A.: *Slovenski ljudski plesi za simfonični orkester* (DSS).



» Srebotnjak, A.: *Vrag in trobenta* (DSS).

» Gregorc, J.: *Desonata* (DSS).

» Golob, J.: *Slovenska rapsodija* (DSS).

SOLIST Z ORKESTROM

Klavir

» Mozart, W. A.: *Klavirski koncerti* (Bärenreiter).

» Beethoven, L. van: *Klavirski koncerti 1–3* (Breitkopf, Bärenreiter).

» Mendelssohn, F.: *Klavirski koncert v g-molu* (Breitkopf).

» Grieg, E.: *Klavirski koncert v a-molu*, op. 16 (Peters).

» Chopin, F.: *Klavirska koncerta št. 1 in 2* (Breitkopf, Peters, Sikorski).

» Liszt, F.: *Klavirski koncert št. 1 v Es-duru* (Breitkopf).

» Škerjanc, L. M.: *Concertino za klavir in godalni orkester* (DSS).

Violina

» Mozart, W. A.: *Violinski koncerti 1–5* (Bärenreiter).

» Beethoven, L. van: *Romanci v F-duru in G-duru* (Breitkopf).

» Wieniawski, H.: *Violinski koncert št. 2 v d-molu* (B. Schott's Söhne, PWM).

» Lalo, E.: *Španska simfonija za violino in orkester* (Durand/Kalmus).

» Sarasate, P.: *Ciganski napevi za violino in orkester* (Bartholf Senff/Kalmus, IMSLP).

» Saint-Saëns, C.: *Introdukcija in rondo capriccioso* (Durand).

» Škerjanc, L. M.: *Intermezzo romantique* (NUK, ZRC SAZU).

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

PIHALNI ORKESTER

PIHALNI ORKESTER

Skladbe za uigravanje:

» Apepermont, B.: *Four Original Warm-Ups*.

» Lijnschooten, H. van: *8 Hymns*.

Dela tujih avtorjev:

» Grainger, P.: *Irish Tune*.



- » Holst, G.: *Suite No. 1 in Es.*
- » Holst, G.: *Suite No. 2 in F.*
- » Fauré, G.: *Chant Funeraire.*
- » Saint-Saëns, C.: *Orient et Occident*, op. 25.
- » Milhaud, D.: *Suite française.*
- » Jacob, G.: *William Byrd Suite.*
- » Williams, R. V.: *Toccata Marziale.*
- » Chance, J. B.: *Incantation and Dance.*
- » Reed, A.: *Armenian Dances*, Pt. I.
- » Reed, A.: *Armenian Dances*, Pt. II.
- » Reed, A.: *The Hounds of Spring.*
- » Wood, H.: *Mannin Veen.*
- » Nelson, R.: *Rocky Point Holiday.*
- » Smith, C. T.: *Festival Variations.*
- » Galante, R.: *Transcendent Journey.*
- » Sparke, P.: *Hanover Festival.*
- » Roost, J. van der,: *Rikudim.*

Dela slovenskih skladateljev:

- » Kozina, M., Markovič, V.: *Bela krajina.*
- » Škerl, D.: *Tretja simfonietta.*
- » Krek, U.: *Rapsodični ples.*
- » Bučar, D., Dlesk, S.: *Belokrajnske pisanice.*
- » Bučar, D., Dlesk, S.: *Žumberška rapsodija.*
- » Parma, V., Dlesk, S.: *Rokovnjači.*
- » Adamič, B.: *Jesensko vezenje.*
- » Adamič, B.: *Predigra in pobeg.*
- » Adamič, B.: *Sprenevedanje.*
- » Habe, T.: *Sinfonia Carnioli («Soudaška»).*



- » Habe, T.: *Pomladna razpoloženja*.
- » Golob, J.: *Suita za pihalni orkester*.
- » Glavnik, E.: *Logarska dolina*.
- » Glavnik, E.: *Martin Krpan*.
- » Golob, R.: *Godba gre v vesolje*.
- » Golob, R.: *Knjiga prigod za pihalni orkester*.
- » Golob, R.: *Godba na čudežnem vlaku*.
- » Krivokapič, I.: *Razprava o občutljivosti*.
- » Goričar, A.: *Hyades*.
- » Bečan, N.: *Potovanje v središče Zemlje*.

Solo z orkestrom:

Flavta

- » Chaminade, C.: *Concertino pour Flute*.
- » Adamič, B.: *Fičfirič*.

Oboa

- » Bellini, V.: *Koncert za obo*.
- » Marcello, A.: *Koncert za obo*.
- » Wyntin, B.: *Idylle*.

Klarinet

- » Weber, C. M. von: *Concertino za klarinet*.
- » Weber, C. M. von: *Koncert št. 1 v f-molu*.
- » Grgin, A.: *Concertino for clarinet*.
- » Adamič, B.: *Suita za klarinet*.
- » Adamič, B.: *Gas do daske*.
- » Naulais, J.: *Anche du Demon*.

Saksofon

- » Pucihar, B.: *Aria & Improvisation*.
- » Glazunov, A.: *Koncert za saksofon*.
- » Binge, R.: *Koncert za saksofon*.



Trobenta

- » Arutunian, A.: *Koncert za trobento*.
- » Jérôme, N.: *Canicule*.
- » Štrucl, V.: *Igrive trobente*.

Bariton

- » Habe, T.: *Preludij in caprice za bariton (pozavno) in orkester*.

Pozavna

- » Korsakov, N. R.: *Koncerta za pozavno*.

Tolkala

- » Reed, A.: *Concertino for marimba*.
- » Kopetzki, E.: *Marimba in the wind*.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

GODALNI ORKESTER

GODALNI ORKESTER

Obdobje baroka

- » Vivaldi, A., Corelli, A., Tartini, G.: *Concerti grossi*.
- » Pachelbel, J.: *Kanon*.
- » Albinoni, T.: *Adagio za orgle in godala*.
- » Bach, J. S.: *Suita št. 2 v h-molu*.
- » Bach, J. S.: *Koncert za dve violini v d-molu, Koncert za violino in oboe*.
- » Bach, J. S.: *Koncert za čembalo v d-molu, BWV 1052*.
- » Bach, J. S.: *Koncert za dva čembala v c-molu, BWV 1062*.
- » Bach, J. S., Stokowski, L.: *Air*.
- » Bach, J. S.: *Air*.
- » Corelli, A.: *Sarabande, Gigue, Badinerie*.
- » Corelli, A.: *Concerto grosso, op. 6/8*.
- » Corelli, A.: *Concerto grosso, op. 6/3*.
- » Dolar, J. K.: *Baletti à 4 (E, F), a 5*.



- » Dolar, J. K.: *Missa Villana* (Monumenta artis Musicae Sloveniae).
- » Ivančič, A.: *Simfonije za dve violini in bas* (Monumenta artis Musicae Sloveniae).
- » Ivančič, A.: *Sonate a tre* (Monumenta artis Musicae Sloveniae).
- » Händel, G. F.: *Concertini*.
- » Händel, G. F.: *Concerto grosso*, op. 6, št. 12.
- » Locatelli P.: *Concerto grosso*, op. 1, št. 8 – Božični.
- » Tartini, G.: *Koncert za violino v d-molu*.
- » Tartini, G.: *Koncert za trobento*.
- » Telemann, G. P.: *Suita Don Quixote*.
- » Torelli, G.: *Simfonija za godala v G-duru št. 6*.
- » Torelli, G.: *Concerto grosso*, op. 8, št. 6 – Božični.
- » Vivaldi, A.: *L'estro Armonico*.
- » Cimarosa, D.: *Koncert za oboo*.
- » Vivaldi, A.: *Štirje letni časi*, op. 8.

Obdobje klasicizma

- » Benda, J.: *Simfonija v B-duru*.
- » Boccherini, L.: *La musica notturna delle strade di Madrid*.
- » Boccherini, L.: *Menuett*.
- » Haydn, J.: *Koncert za rog in orkester št. 1 in 2*.
- » Haydn, J.: *Koncert za violončelo v C-duru*.
- » Haydn, J.: *Simfonija št. 27 v G-duru*.
- » Mozart, W. A.: *Divertimenti v D-duru, B-duru in F-duru*.
- » Mozart, W. A.: *Serenada Mala nočna glasba*.
- » Mozart, W. A.: *Koncert za klavir in orkester v A-duru*, K 414 (lahko samo z godali).
- » Mozart, W. A.: *Cassatio v G-duru*.
- » Mozart, W. A.: *Glasbena šala*.
- » Stamitz, J.: *Simfonija v G-duru*.
- » Stamitz, J.: *Simfonija v B-duru*.



- » Stamitz, J.: *Simfonija v A-duru*.
- » Hummel, J. N.: *Koncert za trobento in godala v Es-duru*.
- » Weber, C. M. von: *Romanca za pozavno in godala*.
- » Neruda, J. K. J.: *Koncert za trobento in godala v Es-duru*.

Obdobje romantike

- » Čajkovski, P. I.: *Serenada za godala*.
- » Dvořák, A.: *Serenada za godala*, op. 22.
- » Grieg, E.: *Suita v starem slogu – Holberg*.
- » Janaček, L.: *Suita za godala*.
- » Mendelssohn, F., Bartholdy, M.: *Koncert za violino v e-molu*.
- » Nielsen, C.: *Mala suita*.
- » Puccini, G.: *Krizanteme*.
- » Suk, J.: *Serenada za godala v Es-duru*, op. 6.
- » Svendsen, J.: *Romanca za violino in godala*.
- » Glazunov, A.: *Koncert za altovski saksofon in godala*.
- » Brahms, J.: *Madžarski plesi* (priredbi).
- » Holst, G.: *Suita St. Paul*.

Skladbe 20. stoletja

- » Barber, S.: *Adagio*.
- » Bartók, B.: *Romunski plesi*.
- » Britten, B.: *Simple symphony*.
- » Canev, B.: *Devet miniaturni*.
- » Debussy, C.: *Danse sacré et danse profane za harfo*.
- » Respighi, O.: *Antiche danze ed arie*.
- » Bartók, B.: *Plesi iz Transilvanije*.
- » Skalkotas, N.: *Pet plesov iz Grčije*.
- » Grgin, A.: *Tema z variacijami*.
- » Rosauero, N.: *Koncert za vibrafon in godalni orkester*.

- » Sejourne, E.: *Koncert za marimbo in godala*.
- » Rousseau, M. S.: *Pastoralne variacije za harfo in godala*.

Slovenski skladatelji

- » Dolar, J. K.: *Balletti a 4 (E)*.
- » Dolar, J. K.: *Balletti a 4 (F)*.
- » Dolar, J. K.: *Balletti a 5*.
- » Ipavec, B.: *Serenada za orkester na lok* (Monumenta artis Musicae Sloveniae).
- » Ivančič, A.: *Simfonija v F-duru* (Monumenta artis Musicae Sloveniae).
- » Ivančič, A.: *Sinfonia v G-duru* (Monumenta artis Musicae Sloveniae).
- » Kumar, A.: *Levte*.
- » Kumar, A.: *Post Art*.
- » Kumar, A.: *Istrska suita*.
- » Kumar, A.: *Istralja*.
- » Krek, U.: *Sonatina za godala*.
- » Lajovic, A. (prir. Adamič, E.): *Sanjarija*.
- » Lajovic, A.: *Stara in nova pesem* (DSS 1189).
- » Lazar, M.: *Žepni koncert št. 2 za dva čembala in godala*.
- » Osterc, S.: *Religioso*.
- » Posch, I.: *Baletta I* (Monumenta artis Musicae Sloveniae).
- » Posch, I.: *Ludit author chromaticae*.
- » Posch, I.: *Echo*.
- » Srebotnjak, A.: *Slovenski ljudski plesi* (DSS 1051)
- » Srebotnjak, A.: *Pet makedonskih plesov* (DSS 1050).
- » Škerl, D.: *Serenada za godala*.
- » Škerl, D.: *Tri bagatele: za godala* (DSS 630).
- » Jež, J.: *Concertino semplice za violino in godalni orkester* (DSS 616).
- » Gregorc, J.: *Koncert, za rog in orkester* (DSS 615).
- » Škerjanc, L. M.: *Suita v starem slogu: za godalni orkester in godalni kvartet*.



- » Habe, T.: *Koncert za rog in godala* (DSS 1728).
- » Golob, R.: *Suita za solo violino in godala*.
- » Golob, J.: *Štiri slovenske ljudske pesmi za godala* (DSS 897).
- » Golob, J.: *Romanca in humoreska za violino in godala* (DSS 1564).
- » Golob, J.: *Vora bije, sonce mi zahaja*: za godalni orkester (DSS 920).
- » Firšt, N.: *Pogledi za godala* (DSS 1487).
- » Ajdič, A.: *Adagio za klarinet in godalni orkester* (DSS 1302).
- » Kogoj, M. (prir. A. Srebotnjak): *Šest skladb za godalni orkester* (DSS 1105).
- » Svete, T.: *Prekmurska suita za godala* (DSS 1073).
- » Ramovš, P.: *Sedem skladb za godala* (DSS 887).
- » Ramovš, P.: *Vzporedja za klavir in godalni orkester* (DSS 636).
- » Ramovš, P.: *Concertino za klavir in godalni orkester* (DSS 635).
- » Ramovš, P.: *Divertimento za godalni orkester* (DSS 604).
- » Merkuš, P.: *Ali sijaj, sijaj sonce: Slovenska rapsodija za godala* (DSS 847).
- » Bravničar, M.: *Divertissement: Simfonična slika: za klavir in godala* (DSS 834).
- » Cipci, K.: *Concertino za oboe in godalni orkester* (DSS 671).

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

Pri izbiri programa je treba upoštevati vsakoletno zasedbo v orkestru, tako glede na številčnost in na zasedenost posameznih orkestralnih skupin kot na tehnično zmogljivost dijakov. Upoštevati je treba tudi tehnično zahtevnost posameznih programov.

HARMONIKARSKI ORKESTER

HARMONIKARSKI ORKESTER

Skladbe starih mojstrov, skladbe v stilu baroka, predklasike

- » Bach, J. S.: *Wir danken Dir, Herr Jesu Christ*.
- » Bach, J. S.: *Jesus bleibet meine Freude*.
- » Bach, J. S.: *Air*.
- » Bach, J. S.: *Preludij in fuga v g-molu*.
- » Bach, J. S.: *Preludij in fuga v C-duru*.
- » Bach, J. S.: *Preludij in fuga v d-molu*.

- » Bach, J. S.: *Fantazija in fuga v g-molu*.
- » Händel, G. F.: *Glasba na vodi*.
- » Böllmann, L.: *Gotska suita*.
- » Seiber, M.: *Preludij in fuga v a-molu*.
- » Dugan, F.: *Toccata*.
- » Bach, J. C.: *Simfonija v B-duru*.
- » Beringen, R. van: *Barocco*.
- » Hauswirth, H. M.: *Rokoko suite*.

Izvirne skladbe ali priredbe

- » Götz, A.: *Harlekinade*.
- » Götz, A.: *Cirkus*.
- » Götz, A.: *Time for school*.
- » Götz, A.: *10 kleine Negerlein*.
- » Götz, A.: *Intercity*.
- » Götz, A.: *Rapsodia Andalusia*.
- » Russ Plötz, W.: *Microsuite 1, 2, 3*.
- » Russ Plötz, W.: *Harlekin*.
- » Dobler, F.: *Werziade*.
- » Dobler, F.: *Slovanske skice*.
- » Würthner, R.: *Variacije*.
- » Würthner, R.: *Hymne*.
- » Würthner, R.: *Märchen Sinfoniette*.
- » Brehme, H.: *Balet Suite*.
- » Jacobi, W.: *Sinfonische Suite*.
- » Jacobi, W.: *Impromptu 18*.
- » Ganzer, J.: *5 Skizen*.
- » Derbenko, J.: *Koralni preludij*.
- » Derbenko, J.: *Ruske miniature*.

- » Derbenko, J.: *Karneval*.
- » Derbenko, J.: *Regtime*.
- » Šišakov, J.: *Koncertne variacije*.
- » Trojan, V.: *Razrušena katedrala*.
- » Brucci, R.: *Sinfonietta*.
- » Brucci, R.: *Imaginations*.
- » Brucci, R.: *Koral*.
- » Brucci, R.: *Suita*.
- » Fugazza, F.: *Scherzo*.
- » Tamulionis, J.: *Toccata diavolesca*.
- » Gatti, M.: *Jazzfest*.
- » Star, B.: *Balkanska impresija*.
- » Star, B.: *Scherzo št. 2*.
- » Vidošić, T.: *Ples mladosti*.
- » Shehu, B.: *Aproksimato št. 5*.
- » Uhlik, T.: *Mali princ*.
- » Dolički, A.: *In Fa*.
- » Lhotka-Kalinski, I.: *Mala balkanska suita*.
- » Klobučar, A.: *Trije stavki za harmonikarski orkester*.
- » Piazzolla, A.: *Melodija v a-molu*.
- » Piazzolla, A.: *Oblivion*.
- » Piazzolla, A.: *Novitango*.
- » Piazzolla, A.: *Libertango*.
- » Piazzolla, A.: *Fracanapa*.
- » Piazzolla, A.: *Ballett tango*.

Poleg navedenih za doseganje ciljev lahko uporabljamo tudi druge izbirne vsebine.

Skladbe slovenskih skladateljev

- » Ramovž, P.: *Srečanje*.

- » Šuklar, S.: *The Colors*.
- » Adamič, B.: *Mozaik*.
- » Adamič, B.: *Kliči 5779*.
- » Lesjak, B., Sepe, M.: *Ne čakaj na maj*.
- » Lesjak, B., Sepe, M.: *Zemlja pleše*.
- » Glavnik, E.: *Al' me boš kaj rada 'mela*.
- » Sebastian, E.: *Scherzo*.
- » Špacapan, I.: *Veter z juga*.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

Pri izbiri programa je treba upoštevati vsakoletno zasedbo v orkestru, tako glede na številčnost in na zasedenost posameznih orkestralnih skupin kot na tehnično zmogljivost dijakov. Upoštevati je treba tudi tehnično zahtevnost posameznih programov.

KITARSKI ORKESTER

KITARSKI ORKESTER

Renesansa, barok, klasicizem

- » Dowland, J.: *Captaine Digorie Piper his Galliard*.
- » Dowland, J.: *Mr. George Witehead his Alman*.
- » Brade, W.: *Alman*.
- » Brade, W.: *Des Rotschenken Tantz*.
- » Morley, T.: *Now is the Month of Maying*.
- » Morley, T.: *Joyne Hands*.
- » Morley, T.: *The Frog Galliard*.
- » Lawes, W.: *Saraband*.
- » Weiss, S. L.: *Ciacona*.
- » Holborne, A.: *Alman: The Honeysuckle*.
- » Tomkins, T.: *Alman*.
- » Gibbons, O.: *Fantaisie*.
- » Bach, J. S.: *Koral v h-molu*.
- » Bach, J. S.: *Koral v G-duru*.



- » Bach, J. S.: *Koral v f-molu*.
- » Bach, J. S.: *Preludij in fuga št. 22*.
- » Bach, J. S. (prir. Bogdanović D.): *Nun komm, der Heiden Heiland*, BWV 659.
- » Albinoni, T.: *Adagio for Guitar Ensemble*.
- » Marcello, A.: *Adagio za solo inštrument in kitarski orkester*.
- » Telemann, G. F.: *Concerto en Re Majeur*.
- » Mallard, M.: *Baroque Dances for Guitar Ensemble*.
- » Mozart, L.: *Danse Allemande*.
- » Mozart, W. A.: *Mala nočna glasba*.
- » Sor, F.: *Concerto grosso*.
- » Sor, F.: *Variation on La Folia*.
- » Sor, F.: *L'encouragement*, op. 34.
- » Giuliani, M.: *Concerto*, op. 30.

Romantika, 20. stoletje in slovenski avtorji

- » Rossini, G.: *Uvertura k Tatinski sraki*.
- » Ravel, M.: *Moja mati gos*.
- » Dvořák, A.: *Slovanski ples št. 10*.
- » Barrios Mangore, A.: *Cueca*.
- » Barrios Mangore, A.: *Leyenda de España*.
- » Granados, E.: *Arabesca*.
- » Granados, E.: *Zambra*.
- » Brahms, J.: *Madžarski plesi*.
- » Händel, G. F.: *Concerto Grosso*, op. 4, št. 6.
- » Quell, M.: *Satori*.
- » Quell, M.: *Atremia*.
- » Barrett, R.: *Colloid*.
- » Sollory, L.: *Suite Exotique*.
- » Castele, M.: *Who Wants to Live Forever*.



- » Rossé, F.: *Ove*.
- » Murciano, M.: *4 Sevillanas*.
- » Woelki, K.: *Der Gitarrenchor, 8 Spielstücke*.
- » Rodrigo, J.: *Dos Piezas Caballerescas*.
- » Limperg, A.: *Grooving Guitars*.
- » Kaps, H. J.: *Konzertante Music*.
- » Goudara, F.: *Ama Gochoa*.
- » Tocher, G.: *September Evening*.
- » Graf, R.: *Beat it* (Latin guitar percussion).
- » Brüderl, H.: *Around Mi*.
- » York, A.: *Pacific Coast Highway*.
- » Piazzolla, A.: *Close Your Eyes and Listen*.
- » Piazzolla, A.: *Novitango*.
- » Piazzolla, A.: *Vuelvo al Sur*.
- » Maldonado, R.: *Tierra Arada*.
- » Teixeira, N.: *Suite Nordestina*.
- » Annette, K.: *Elemental Sketches*.
- » Annette, K.: *Opposite Impressions*.
- » Annette, K.: *Suite Concertino*.
- » Machado, C.: *Pontei*.
- » Machado, C.: *Catira*.
- » Machado, C.: *Frevo*.
- » Machado, C.: *Ciranda*.
- » Pavlovits, D.: *Shahrazad dancing*.
- » Pujol, M. D.: *Piezas Artesanales*.
- » Tesar, M.: *Divertimento*.
- » Moniuszko, S.: *Bajka*.
- » Falla, M. de,: *Mlinarjev ples*.



- » Falla, M. de: *La Vida Breve*.
- » Turina, J.: *Gipsy Dances*.
- » Vitores, J.: *Dos Piezas Andinas*.
- » Albeniz, I.: *Pavana-Capricho*.
- » Albeniz, I.: *Asturias*.
- » Albeniz, I.: *Cordoba*.
- » Qualey, D.: *Santa Cruz*.
- » Villa-Lobos, H.: *Bachianas Brasileiras* št. 5.
- » Lennon, J., McCartney, P.: *Blackbird*.
- » Orkouzounov, A.: *Codex Bulgaricus*.
- » Orkouzounov, A.: *Rhodope's Illusion*.
- » Dyens, R.: *La Valse à mi-temps* (dite la Colmarienne).
- » Dyens, R.: *Seul à seuls*.
- » Dyens, R.: *Soleils levants*.
- » Dyens, R.: *Carillons*.
- » Ramirez, A.: *Alfonsina y el mar*.
- » Glancey, G. T.: *Drum, Strummer boy, Drum*.
- » Rajterič, T.: *Tri skice za kitarski orkester in solista*.
- » Kaps, H.: *La Anadiadura (Rumba Flamenca)*.
- » Rus, L.: *15 razposajenih kitaristov na ljubljanskem zraku*.
- » Rus, L.: *Pas de Deux*.
- » Rus, L.: *Slovenski regatime*.
- » Kuhar, N.: *Variacije na znano rock temo*.
- » Kuhar, N.: *L. A. tric Counterpoint*.
- » Kuhar, N.: *Passacaglia*.
- » Kuhar, N.: *Ace of Hearts*.
- » Kuhar, N.: *Nursery Rhyme*.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

JAZZOVSKI ORKESTER (BIG BAND)

BIG BAND

Obdobje tradicionalnega jazz

Glenn Miller

- » Garland, J.: *In the mood*. Hal Leonard corporation. (Jazz ensemble library).
- » Miller, G., Parish, M., Hest, J.: *Moonlight serenade*. Alfred publishing. (Jazz band series).
- » Sigman, C., Gray, J., Hest, J.: *Pennsylvania 6-5000*. Alfred publishing. (Jazz band series).

Count Basie

- » Foster, F., Nestico, S.: *Shiny stockings*. Hal Leonard corporation. (Professional editions-Jazz ensemble).
- » Hefti, N., Nestico, S.: *Splanky*. Alfred publishing. (Jazz band series).
- » Hefti, N.: *Cute*. Lush life music.
- » Hefti, N.: *Flight of the foo birds*. Jazz lines publications.
- » Hefti, N.: *Li'l Darlin'*. Lush life music.
- » Duke, V., Hest, J.: *April in Paris*. Alfred publishing. (Premier jazz series).

Duke Ellington

- » Ellington, D., Berger, D., Wallara, B.: *In a mellow tone*. Alfred publishing. (Essentially Ellington: Jazz at Lincoln center library).
- » Lengsfelder, H. J., Drake, E., Tizol, J., Ellington, D., Berger, D.: *Perdido*. Alfred publishing. (Essentially Ellington: Jazz at Lincoln center library).
- » Strayhorn, B., The Delta Rhythm Boys, Berger, D.: *Take the »A« train*. Hal Leonard corporation. (Jazz ensemble library).
- » Ellington, D., Mills, I., Nemo H., Redmond, J., Berger, D.: *I let a song go out of my heart*. Alfred publishing. (Essentially Ellington: Jazz at Lincoln center library).
- » Strayhorn, B., Ellington, D.: *Half the fun*. Alfred publishing. (Essentially Ellington: Jazz at Lincoln center library).
- » Ellington, D., Berger, D.: *Oclupaca*. Alfred publishing. (Essentially Ellington: Jazz at Lincoln center library).

Razno

- » Nelson, O.: *Yearnin'*. Sierra music publications. (The Oliver Nelson big band series).
- » Nelson, O., Taylor, M.: *Stolen moments*. Hal Leonard publications. (Young jazz classics).
- » Jones, T.: *To you*. Kendor music publishing. (Kendor jazz summit series).



- » Jones, T.: *A child is born*. Kendor music publishing. (Kendor jazz gateway series).
- » Holman, B., Rowles, J.: *The Peacocks*. Sierra music publications. (The Bill Holman big band series).
- » Kenton, S., Gilbert, L. W., Sunshine, M., Simons, M., Collins, M.: *El manisero (The peanut vendor)*. Lush life music.

Pevski solist ali zbor z orkestrom

- » Miller, G., Parish, M., Carubia, M.: *Moonlight serenade*. Alfred publishing. (Jazz vocal series).
- » Ellington, D., Mills, I., Berger, D.: *It don't mean a thing if it ain't got that swing*. Alfred publishing. (Essentially Ellington: Jazz at Lincoln center library).
- » Berlin, I., Holmes, R.: *Blue skies*. Hal Leonard corporation. (Vocal solo/jazz ensamble series).
- » Hendricks, J., Cavanaugh, J., de Moraes, V., Jobim, A. C., Taylor, M.: *Chega de saudade (no more blues)*. Hal Leonard corporation. (Vocal solo/jazz ensamble series).
- » Gershwin, I., Gershwin, G., Wolpe, D.: *Love is here to stay*. Alfred publishing. (Jazz vocal series).
- » Gershwin, I., Gershwin, G., Wolpe, D.: *Nice work if you can get it*. Alfred publishing. (Jazz vocal series).
- » Gershwin, I., Gershwin, G., Wolpe, D.: *'S Wonderful*. Alfred publishing. (Jazz vocal series).
- » Loewe, F., Lerner, A. J., Wolpe, D.: *Almost like being in love*. Alfred publishing. (Jazz vocal series).
- » Porter C., Wolpe, D.: *I get a kick out of you*. Alfred publishing. (Jazz band series).
- » Schertzinger, V., Mercer, J., Holmes, R.: *I remember you*. Hal Leonard corporation. (Vocal solo/jazz ensamble series).

Sodobnejši jazzovski ritmi

- » Brubeck, D., Berg, K.: *Blue rondo a la Turk*. Alfred publishing. (Premier jazz series).
- » Morgan, L., Taylor, M.: *Sidewinder*. Hal Leonard corporations. (Little big band series).
- » Jones, Q., Lubbock, J., Nestico, S.: *Grace*. Alfred publishing. (Premier jazz series).
- » Ellis, J., Berg, K.: *The Chicken*. Alfred publishing. (Jazz band series).
- » Mintzer, B.: *Mosaic*. Kendor music publishing. (Jazz journey series).
- » Mintzer, B.: *Computer*. Kendor music publishing. (Kendor jazz summit series).
- » Mintzer, B.: *New Rochelle*. Kendor music publishing.
- » Metheny, P., Curnow, B.: *Every summer night*. Sierra music publications. (The Pat Metheny big band series).

Zabavna glasba

- » Brown, J., Jennings, P.: *I got you (I feel good)*. Hal Leonard corporations. (Young jazz ensamble).



- » Charles, R., Taylor, M.: *Hallelujah I love her so*. Hal Leonard corporations. (Young jazz ensemble).
- » Lennon, J., McCartney, P., Tomaro, M.: *Come Together*. Hal Leonard corporations. (Jazz ensemble library).
- » Lennon, J., McCartney, P., Tomaro, M.: *Blackbird*. Hal Leonard corporations. (Jazz ensemble library).
- » Sting, Tomaro, M.: *Fields of gold*. Hal Leonard corporations. (Jazz ensemble library).
- » Collins, P., Stout, D.: *Against all odds (take a look at me now)*. Power House Orchestrations.
- » Collins, P., Barron, M.: *Sussudio*. Power House Orchestrations.
- » Temperton, R., Holmes, R.: *Thriller*. Hal Leonard corporations. (Jazz ensemble library).

Pevski solist z orkestrom

- » Redding, O., Holmes, R.: *Respect*. Hal Leonard corporation. (Vocal solo/jazz ensemble series).
- » Bublé, M., Chang, A., Foster, A., Ragsdale, S.: *Haven't met you yet*. Alfred publishing. (Jazz vocal series).
- » Gimbel, N., Ruiz, P. B., Taylor, M.: *Sway*. Hal Leonard corporation. (Vocal solo/jazz ensemble series).

Slovenska popevka

- » Robežnik, J., Privšek, J.: *Pegasto dekle*. RTV Slovenija.
- » Privšek, J.: *Maček v žaklju*. RTV Slovenija.
- » Sepe, M., Privšek, J.: *Zemlja pleše*. RTV Slovenija.

Pevski solist – slovenske popevke

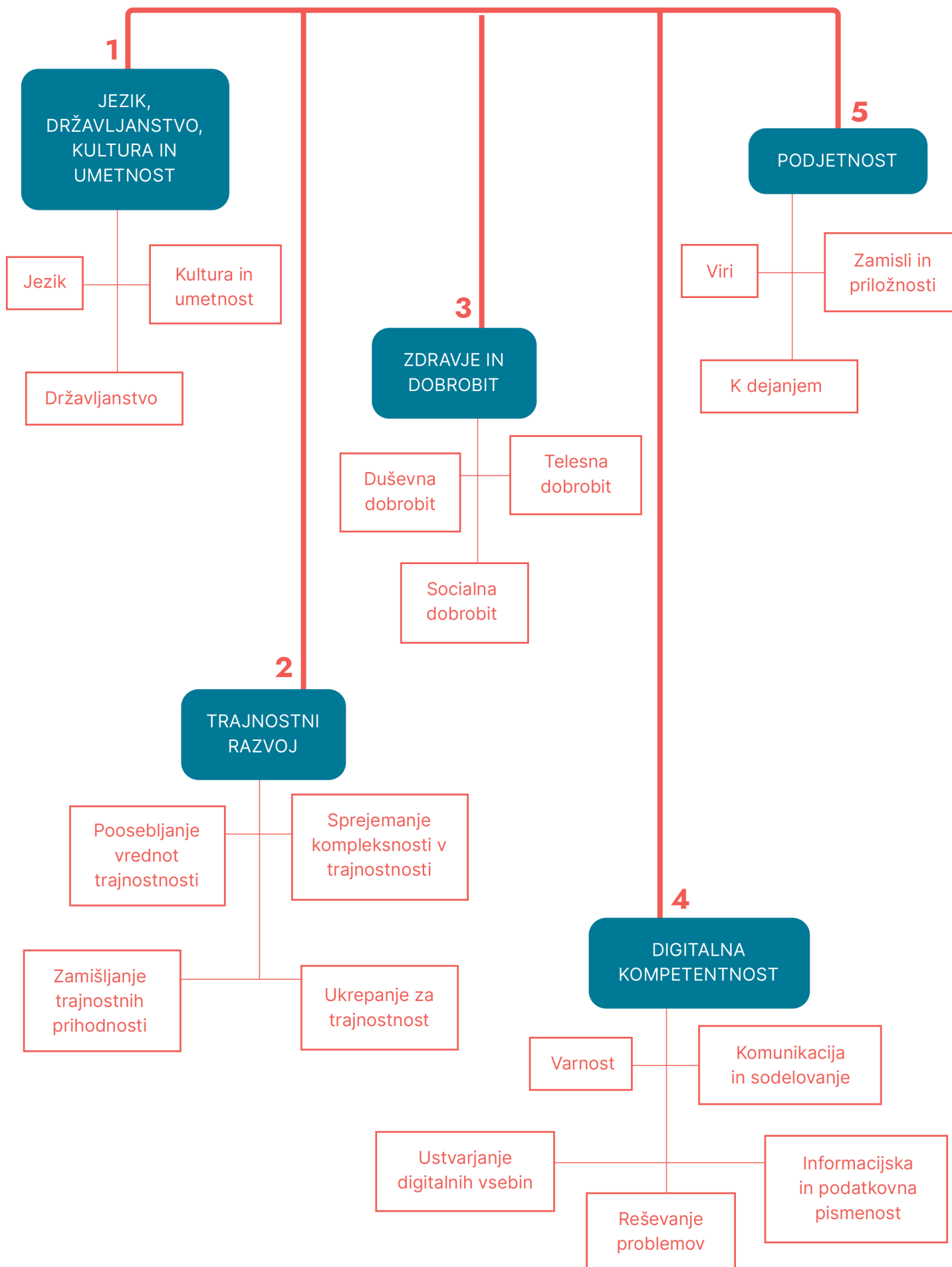
- » Velkaverh, D., Privšek, J.: *Nad mestom se dani*. RTV Slovenija.
- » Sepe, M.: *Poletna noč*. RTV Slovenija.
- » Hrušovar, T., Žgur, D.: *Dan ljubezni*. RTV Slovenija.
- » Porenta, D., Privšek, J.: *Trideset let*. RTV Slovenija.
- » Adamič, B.: *Ko boš prišla na Bled*. RTV Slovenija.

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

PRILOGE



KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV



1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST



SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ



SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.



3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST



SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.



5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.